

Dreptul

9 771 857 318 501

ISSN 1857-3185

VINERI

2 iulie 2010

Anul IX

nr. 24 (331)

8 pagini – 2,50 lei

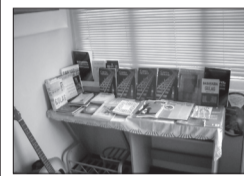
Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Problematica
torturii în Republica
Moldova**

pag. 3

**Ziua ușilor deschise
la Centrul de reabilitare
a victimelor torturii
„Memoria”**

pag. 4

**Tratamentul
sanatorial acordat
veteranilor**

pag. 6

Mult stimat omagiat,

Permiteți-ne să
Vă adresăm felicitările noastre prilejuite de aniversarea zilei Dumneavoastră de naștere.

Timpul trece pe nesimțite. Pare că mai ieri am venit cu același mesaj tradițional de

„Mulți ani înainte” și iată că ați mai adăugat o filă în palmaresul biografiei, un om care lasă în ea adînci amprente.

Bucuria numeroaselor reușite constituie rezultatul unei munci asidue pe tărîmul jurisprudenței. Alături de dumneavoastră trăim clipele frumoaselor împliniri. Aceasta pentru că vă purtăm respectul, pentru că apreciem larghețea sufletească ridicată la gradul superlativ și rafinatele calități care V-au marcat în permanență.

Iar profesionalismul de care dați dovadă în orice domenii ale Dreptului în care V-ați ancorat activitatea – manager excepțional, dascăl și tutore-model, angajat plener în procesul de instruire a viitorilor juriști dar și în procesul de realizare a reformelor judiciare și de drept, avocat nepereche – Vă consacra ca pe un veritabil exponent al oamenilor legii. Sînt calități care, reușit conjugate, Vă întregesc personalitatea, Vă scot în relief, proiectîndu-Vă originalitatea.

Oricum, toate aceste capacități sînt tangențiale sub diverse aspecte cu editarea ziarului „Dreptul” și a Revistei naționale de drept. Pentru toate ne exprimăm recunoștința și atașamentul care, așa cum o dovedește timpul, a rămas nezdrcinut.

Mult stimat domnule Gheorghe AVORNIC, deși sîntem puțini la număr, cuvintele cele mai alese ce vi le adresăm cu ocazia acestui eveniment formează o infinitate. Pe scurt – fiți fericit. O meritați din plin.

Urări de bine și sănătate.

Cu deosebit respect,

**Echipele ziarului Dreptul
și a Revistei Naționale de Drept**

Moldova a prezentat, la ONU, realizarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului la nivel național

O delegație a Guvernului Republicii Moldova a participat la lucrările Segmentului înalt al sesiunii ordinare a Consiliului Economic și Social ONU (ECOSOC), a cărui tematică a fost axată pe implementarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului (ODM), cu un accent particular pe problema echității de gen, potrivit serviciului de presă al Guvernului.

Delegația Republicii Moldova a fost condusă de Victor Bodiu, ministru de stat. Din delegație au mai făcut parte Vadim Pistrincuc, viceministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Stela Mocan, consilier al prim-ministrului Moldovei, Onorica Banciu, consultant principal în domeniul planificării strategice. De asemenea, din delegație au făcut parte Valentina Bodrug-Lungu, președintele Organizației Gender Centru, și Antonia Fonari, reprezentantul Consiliului Național de Participare.

Ședința a fost deschisă de către președintele ECOSOC, Hamidon Ali, reprezentantul permanent al Malaysiei pe lângă ONU, ambasador care a expus conceptul, obiectivul și subiectele principale ale sesiunii. Secretarul General ONU, Ban Ki Moon, a susținut un discurs de deschidere în cadrul căruia, în contextul abordării problematicei egalității și consolidării poziției femeii în societate, a făcut un apel către statele membre să investească mai mult în avansarea femeii și să susțină adoptarea de către ONU a unui plan de acțiuni cuprinzător pentru sănătatea femeii și copilului.

În prezentarea sa, Victor Bodiu a accentuat progresele, dar și domeniile care necesită o atenție sporită în ceea

ce ține de realizarea ODM la nivel național. Printre realizările Guvernului, au fost menționate măsurile de reducere a sărăciei și în special de susținere a persoanelor afectate mai mult de sărăcie, atât prin ajutoare sociale, cât și prin lansarea unor campanii de informare a populației-tintă cu

privire la subvențiile minime garantate pentru populația social vulnerabilă.

Ministrul de stat a vorbit despre intenția Guvernului de a încorpora ODM mult mai eficient în politicile naționale de dezvoltare.

Problema gender în Republica Moldova a fost abordată prin prisma obiectivelor de dezvoltare internațional acceptate, reflectînd politicile și programele naționale pentru consolidarea statutului femeii – Programul de acțiuni privind egalitatea gender și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia pentru 2010-2013.

Victor Bodiu a menționat că, printre dificultățile cu care se confruntă Republica Moldova sub aspect social, este traficul de ființe umane, violența în familie, universalizarea și sporirea calității educației etc.

Ministrul s-a referit și la impactul crizei economice globale, care, pe termen scurt, a avut un efect negativ asupra economiei Republicii Moldova, inclusiv asupra in-

dicilor ODM. În același timp, s-a accentuat că această criză reprezintă și un impuls de a redimensiona și relansa reforme economice, parteneriate și mobilizare internă pentru a crea un sistem economic și social mai rezistent și mai viabil.

Victor Bodiu a menționat că Guvernul va mobiliza resursele interne necesare pentru a asigura implementarea adecvată a reformelor, care nu au acoperire în cadrul programelor internaționale de finanțare.

În conformitate cu programul ECOSOC, au avut loc și intervențiile celor trei „prieteni” ai prezentării naționale voluntare a Republicii Moldova (Azerbaidjan, România și SUA).

Reprezentantul Azerbaidjanului, Asif Garaiev a menționat similaritatea problemelor cu care se confruntă cele două țări în realizarea ODM și a politicilor naționale de dezvoltare, subliniind necesitatea fortificării parteneriatelor regionale și a mobilizării

surselor de finanțare necesare pentru impulsivitatea inițiativelor promovate de Guvern.

Simona Mirela Miculescu, reprezentantul permanent al României pe lângă ONU, a exprimat aprecierea pentru angajamentul Guvernului Republicii Moldova de a avansa pe direcția implementării ODM și de a le include în politicile naționale de dezvoltare.

Reprezentantul SUA, Rick Barton, ambasadorul SUA în ECOSOC, a scos în evidență faptul că raportul Republicii Moldova a fost unul dintre cele mai sincere, realiste și echilibrate. El a menționat eforturile Guvernului de a redresa dezvoltarea Moldovei în mai multe aspecte în condiții de presiune și a exprimat susținerea de către Guvernul SUA a eforturilor de a efectua reformele necesare, politice și legislative pentru a asigura fortificarea statutului femeii.

Prezintă la eveniment, Kaarina Immonen, rezidentul coordonator ONU în Republica Moldova, a menționat angajamentul Guvernului, demonstrat prin adoptarea noilor legi, programe și planuri de acțiuni și a reiterat suportul ONU în implementarea noilor reforme.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

Curtea Constituțională

Uniunea Europeană încurajează depășirea impasului politic de la noi

La 29 iunie 2010, președintele Curții Constituționale, Dumitru Pulbere, a avut o întrevedere cu John Mitchell, însărcinat cu afaceri al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord în Republica Moldova.

Diplomatul englez și-a exprimat interesul față de modalitățile preconizate de modificări a normei constituționale privind alegerea șefului statului. Dl Pulbere a explicat că, întrucât toate componentele legislativului înțeleg nevoia schimbării pentru a depăși blocajul existent, s-ar putea evita desfășurarea unui referendum destul de costisitor, mai ales pentru perioada de criză economică. Constituția și legislația electorală oferă această șansă. După o posibilă avizare pozitivă a proiectului de modificare a Constituției prin referendum, prezentat Curții Constituționale de către Alianța pentru Integrare Europeană, dacă ar exista un consens în Parlament, ar decădea necesitatea scoaterii lui la referendum și ar putea fi votat direct de către deputați. În cazul în care consensul este încălcat și nu se acumulează două treimi din voturile legislatorilor, rămâne valabilă varianta referendumului.

Diplomatul britanic a mulțumit gazdei pentru aceste și alte explicații exhaustive vizavi de problema abordată, ținând să sublinieze faptul că comunitatea europeană, inclusiv corpul diplomatic ce o reprezintă în țara noastră, consideră că, indiferent de modalitatea modificării Constituției – fie în Parlament, fie prin referendum –, decizia îi aparține Republicii Moldova. Uniunea Europeană are în acest sens doar un rol încurajator, atît pentru alianța parlamentară majoritară, cît și pentru opoziție, de a depăși prin consens impasul politic existent.

Două consulate românești noi și vize gratis

Cele două consulate ale României, de la Cahul și Bălți, pe care le-au boicostat cu insistență mai mulți ani la rînd comuniștii, vor fi deschise pe 9 iulie, iar de pe 12 iulie acestea vor oferi populației din sud și nord tot genul de servicii consulare convenite între Chișinău și București: vize, pașapoarte, permise de mic trafic, cetățenie, acte notariale și de stare civilă etc. Anunțul a fost făcut pe 28 iunie, în cadrul unei înfîlniri cu presa, de către ambasadorul României la Chișinău, Marius Lazurcă, în opinia căruia deschiderea consulatelor de la Cahul și Bălți va scoate mai multe tensiuni din activitatea secției consulare de la Chișinău, inclusiv îngheșuiala din preajma Consulatului. „Cozile și aglomerația din fața Consulatului la Chișinău nu sînt un fenomen natural, ci artificial, special provocat de cei care acordă aici servicii neautorizate. Cel puțin 10% dintre ei sînt oameni care nu au intrat niciodată în consulat, dar care vin zilnic pentru a crea aglomerații ca să poată scumpi serviciile pentru un loc mai bun pe listă sau alte servicii”, spune M. Lazurcă, cu precizarea că responsabilitatea pentru ceea ce se întîmplă în afara secției consulare este în seama autorităților R. Moldova.

Potrivit unor date preliminare, capacitatea zilnică a consulatelor de la Cahul și Bălți se va ridica la cel puțin o treime din capacitatea secției consulare de la Chișinău, care eliberează zilnic pînă la 700 de vize. M. Lazurcă nu exclude că randamentul consulatelor de la Cahul și Bălți ar putea fi mult mai mare, întrucît „sînt două instituții diplomatice performante, ultramoderne, amenajate la standarde Schengen”. Condițiile de acordare a vizelor pentru cetățenii R. Moldova vor rămîne în continuare aceleași, adică „gratis. În acest sens nu vor interveni nici un fel de schimbări, deși costurile acestor gratuități pentru România se ridică anual la patru milioane de euro”, a precizat Lazurcă.

Chișinăul este cea mai ieftină capitală din Europa

Chișinăul este cea mai ieftină capitală din Europa. Cel puțin așa stabilește un studiu efectuat de către o companie britanică de consultanță. Experții au ajuns la această concluzie după ce au calculat cheltuielile de întreținere ale angajaților străini în peste 70 de orașe europene. Studiul a luat în calcul un coș de bunuri de consum și servicii utilizate în mod comun de angajați. La capătul opus al topului, adică cel mai scump oraș de pe continent, este capitala Norvegiei – Oslo, după ce acesta a devansat Copenhaga, ocupanta primei poziții de anul trecut. Aceste două orașe sînt urmate de capitalele Helsinki, Moscova și Paris. Cele mai ieftine capitale în Europa, sînt Bucureștiul pe locul 70, Kievul – pe 71, Minskul – 72 și Chișinăul pe locul 73.

BERD este gata să împrumute Moldovei 300 milioane de euro

300 de milioane de euro. Atît vrea să investească Banca Europeană pentru Dezvoltare și Reconstrucție în Republica Moldova pe parcursul următorilor trei ani.

Despre acest lucru a anunțat Kurt Bayer, unul dintre membrii bordului de conducere al băncii. Oficialul BERD a precizat că instituția este interesată de creditarea construcției unei căi ferate cu ecartament european, construcția apeductelor și reparația drumurilor.

La fel, BERD este dispus să crediteze și sectorul privat din țară, inclusiv băncile și întreprinderile mici și mijlocii, afirmă Bayer.

Celule renovate pentru minorii aflați în detenție

Începînd cu 25 iunie curent, toți minorii aflați în arest preventiv în cadrul Penitenciarului nr. 13-Chișinău vor fi deținuți în celule renovate, care corespund standardelor de detenție europene.

„Minorii aflați în conflict cu legea sînt lipsiți doar de libertate, însă nimeni nu i-a condamnat să stea în condiții inumane și degradante. Mă bucur că, în condiții de totală austeritate, Guvernul a făcut un efort substanțial și a renovat toate celulele în care sînt deținute persoane minore”, a declarat Alexandru Tănase în cadrul vizitei efectuate la Penitenciarul nr.13. Ministrul și-a exprimat încrederea că în acest mod s-au creat condiții importante pentru minorii deținuți în vederea reintegrării mai ușoare în societate după îspășirea termenului de pedeapsă.

În cadrul instituției nominalizate, 5 celule și sala de sport au fost supuse renovării totale. Lucrările de reparație

au cuprins: instalarea unui sistem nou de canalizare și a unui grup sanitar, sistem

gurarea durabilității lucrărilor efectuate. Costurile lucrărilor se cifrează la circa 400 mii

internaționale și, în special, Convenția privind Drepturile Copilului. În acest sens, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a demarat proiecte pentru a îmbunătăți condițiile de detenție, scopul fundamental fiind de a asigura condiții de detenție corespunzătoare exigențelor europene.

La evenimentul de inaugurare a participat ministrul Justiției, dl Alexandru TĂNASE, reprezentanții Departamentului Instituțiilor Penitenciare și angajații Penitenciarului nr.13-Chișinău.

Notă: Pentru moment, în instituția nominalizată se dețin 19 minori. Conform recomandărilor europene, din 26 aprilie curent, în Penitenciarul nr. 13-Chișinău au fost închise toate celulele izolatoare disciplinar (așa-numitele „carcere”) în care anterior minorii erau deținuți solitar, în cazul săvîrșirii unor sancțiuni disciplinare pe durata detenției.

modern de ventilație forțată, montarea ușilor și geamurilor noi. De asemenea, tinerii din detenție se vor bucura și de un mobilier nou și confortabil. La renovarea celulelor date au fost aplicate tehnologii moderne, care permit asi-

lei, bani care au fost alocați de la bugetul Ministerului Justiției.

Justiția pentru copii este unul din domeniile prioritare în care Guvernul continuă să opereze reforme importante, așa cum prevăd standardele

Republica Moldova s-a solidarizat în fața CEDO cu Republica Italiană în problema expunerii crucifixelor în sălile de clasă

Ministerul Justiției anunță că Republica Moldova s-a solidarizat în fața CEDO cu Republica Italiană în problema expunerii crucifixelor în sălile de clasă.

Reamintim că, prin Hotărârea *Lautsi v. Italia* din 3 noiembrie 2009, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că expunerea obligatorie a crucifixelor în sălile de clasă constituie o încălcare a dreptului la educație în conformitate cu convingerile sale religioase și filozofice și a libertății de religie, garantate de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Neîntînd de acord cu raționamentul Curții, Guvernul italian a solicitat reexaminarea cauzei de către Marea Cameră a CEDO.

În acest context, ținînd cont de rolul deosebit al moralei creștine în viața, istoria și cultura poporului nostru, Republica Moldova s-a solidarizat cu Republica Italiană în problema expunerii crucifixelor în sălile de clasă, intervenind cu o declarație oficială în cadrul procedurii de examinare a cauzei în fața Marii Camere a CEDO.

În acest sens, în poziția formulată de Ministerul Justiției în numele Republicii Moldova, prin intermediul agentului guvernamental, se susține că domeniul religios,

inclusiv expunerea simbolurilor religioase în instituțiile publice de învățămînt, trebuie să fie lăsat la discreția autori-

astfel de simboluri pot avea sensuri caracteristice și reprezentative ale unei culturi sau națiuni.

În această ordine de idei, în declarația prezentată Curții Europene este expusă opinia Republicii Moldova că s-ar asigura o mai bună respectare a principiului neutralității statului în domeniul religios dacă decizia de a expune sau nu simboluri religioase în școli ar fi lăsată la discreția comunității formate din profesori, părinți și elevi.

Audierile publice în Marea Cameră a CEDO urmează să aibă loc în curînd. În cadrul procedurii, au mai intervenit state precum Rusia, România, Bulgaria, Ucraina, Malta etc.

Ratingul Moldovei coboară în raportul Freedom House

Freedom House menționează implicarea forțelor de securitate în politică (evenimentele din aprilie) și lipsa de independență a justiției (judecători pronunțînd verdicte în arestul poliției).

Organizația Freedom House cu sediul la Washington a acordat Republicii Moldova cel mai mic scor din ultimii 10 ani într-un nou raport despre țările în tranziție care analizează evenimentele anului trecut. Studiul publicat recent arată că Republica Moldova a obținut scorul de 5,14 pe o scară de la 1 la 7, unde 7 este punctajul cel mai slab.

Studiul Freedom House analizează anual reformele în 29 de țări în tranziție de la Marea Baltică în Asia Centrală la cîteva capitale: guvernare democratică la nivel central, proces electoral, presă independentă, guvernare democratică la nivel local, cadrul juridic și independența justiției, corupție.

Studiul arată că situația din Moldova s-a înrăutățit sau a stagnat anul trecut aproape la toate capitolele analizate.

Singura excepție este societatea civilă. Scorul Moldovei la acest capitol s-a îmbunătățit anul trecut, cînd grupurile societății civile au fost implicate activ în descoperirea fraudelor din timpul alegerilor din aprilie 2009 au atacat abuzurile împotriva drepturilor omului, obținînd rezonanță internațională, au servit drept pepinieră de experți pentru noul parlament și noul guvern.

Studiul publicat de Freedom House arată că cel mai mic scor obținut de Republica Moldova anul trecut a fost la capito-

lele corupție și guvernarea democratică la nivel central. Dacă în cazul corupției scorul a rămas la fel de prost ca în anul precedent, guvernarea democratică la nivel central s-a înrăutățit primind pentru prima dată nota șase, penultima notă. Studiul menționează că Alianța pentru Integrare Europeană a introdus principiile democratice pe agenda guvernamentală, dar micșorarea scorului se datorează evoluțiilor anterioare: forțele de securitate s-au implicat în politică în timpul tulburărilor de după alegerile din 5 aprilie, iar separarea puterilor – legislativă, executivă și judecătorească – a fost pusă serios sub semnul întrebării.

Din cauza abuzurilor care au marcat campania electorală pentru alegerile din 5 aprilie, Moldova a primit o notă mai mică și la capitolul proces electoral. Iar violențele împotriva celor arestați în urma tulburărilor din aprilie, încălcarea drepturilor omului și eșecul de a-i trage la răspundere pe polițiștii vinovați de abuz de putere au coborît scorul Moldovei la capitolul cadrul juridic și independența justiției.

La alte două capitole – presă independentă și guvernare democratică la nivel local – scorul a rămas neschimbat.

Studiul Freedom House conține cîteva previziuni pentru anul 2010, între care aceea că alegerile anticipate vor forța partidele să se concentreze pe acțiuni pe termen scurt și că le va fi dificil să împace agenda electorală și aplanarea crizei economice.

Problematica torturii în Republica Moldova

Ziua de 26 iunie este dedicată pe plan internațional combaterii fenomenului torturii. Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului din Moldova este alături de victimele torturii și sprijină demersurile acestora în combaterea acestui fenomen.

Pe parcursul anilor 2001-2009, fenomenul de tortură s-a dovedit a fi unul obișnuit pentru statul democratic Republica Moldova, exprimat pe larg după evenimentele post-electorale din 7 aprilie 2009. În perioada enunțată, tortura făcea parte din viața cotidiană a Republicii Moldova, anul 2009 fiind un exemplu regretabil, dar care în mod cert confirmă suspiciunile societății civile privitoare la actele de tortură comise de către agenții statului în exercitarea atribuțiilor ce le revin.

Familiarizarea acestui termen în cadrul organelor de protecție a ordinii de drept a generat un șir de consecințe negative asupra psihicului întregii societăți, combaterea criminalității prin metode nelegitime, inclusiv supunerea persoanelor la tratamente inumane și degradante denotă faptul că fenomenul de tortură în Republica Moldova nu este unul nou, fiind bine ascuns de către organele de drept și aplicat pe larg în procesul de combatere a criminalității. Mai mult decât atât, caracterul

de masă al torturii, deosebita cruzime cu care a fost aplicată, precum și omorul cu bestialitate a cel puțin unui cetățean pentru opiniile exprimate, chiar în centrul capitalei, în prezența a sute de martori, reflectă schimbarea scopului urmărit de tortionari, precum și atitudinea lor față de faptele săvârșite. Angajații structurilor de forță nu mai urmăresc obiective personale (obținerea de beneficii), dar sînt angajați în îndeplinirea ordinelor date de către actorii politici ce dețin și exercită puterea de stat. Ușurința cu care poliția a torturat cetățenii Republicii Moldova a demonstrat lipsa oricărui respect față de litera legii și accentuarea sentimentului că pentru faptele pe care le-au săvârșit nu vor fi vreodată sancționați.

În ceea ce ține de consecințele sub aspect procesual-penal care au urmat evenimentelor din aprilie 2009, acestea se prezintă în felul următor. Pe faptul evenimentelor din aprilie 2009 au fost înregistrate 106 sesizări privind infracțiuni cu aspecte de tortură săvârșite de către colaboratorii organelor de poliție.

Îngrijorări deosebite ne prezintă și faptul că printre persoanele ce au înaintat plîngerii privind săvîrșirea în privința lor a actelor de tortură, 8 au fost minori – M. D., a.n. 27.07.1991;

G. C., a.n. 09.08.1994; I. V., a.n. 11.08.1994, Z. P., a.n. 12.07.1991; C. I., a.n. 18.07.1991, B. N., a.n. 27.10.1992; M. L., a.n. 01.07.1991;

A. D., a.n. 05.11.1991 și 5 femei – V. C., R. M., O. S., M. D. și T. R.

Din totalitatea plîngerilor depuse în cazul a 59 de plîngerii au fost adoptate ordonanțe de neîncepere a urmăririi penale. Motivele

refuzului de neîncepere a urmăririi penale nu au fost date publicității.

În 42 de cazuri a fost dispusă începerea urmăririi penale

2009 investigațiile de urmărire penală continuă.

În afară de evenimentele din 7 aprilie, pe parcursul anului 2009 în procuratură au mai fost înregistrate încă 131 adresări despre infracțiuni cu aspecte de rele tratamente. În urma examinării în 45 cazuri a fost dispusă neîncepere a urmăririi penale pe motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii, în 24 cazuri a fost dispusă urmărirea penală, 2 cauze penale au fost expediate în judecată, în restul cazurilor cercetările continuă.

Revenind la numărul de sesizări privind actele de tortură săvîrșite în legătură cu evenimentele din 7 aprilie 2009, atragem atenția asupra neconcordanței existente între semnalările din presă și de către societatea civilă a actelor de tortură (peste 500 sute) și numărul de sesizări parvenite în adresa organelor de drept (106). Discrepanța majoră este determinată de efectul în masă al torturii aplicate. Victimele actelor de tortură nu se simt în siguranță în preajma unui reprezentant al organelor de forță, primele pierzînd încrederea și convingerea că vor fi ajutate și îndreptățite. Mai mult decât atât, în unele cazuri, cei care au tolerat sau susținut tortura au devenit peste noapte apărători ai victimelor, aceiași procurori care inițial au învinuit victi-

mele torturii de pretinsa săvîrșire a unor ilegalități, după schimbarea puterii politice la fel în calitate de procurori au început să acționeze împotriva tortionarilor, reprezentînd interesele celor torturați.

„Rapiditatea” cu care se examinează plîngerile privind săvîrșirea actelor de tortură determină victimele actelor de tortură să renunțe la demersurile necesare apărării intereselor lor.

Acum un an, în perioada 22-26 iunie, Comitetul Helsinki a desfășurat campania „Oferă un vot contra torturii”, al cărei scop a fost de a sensibiliza opinia publică asupra gravității consecințelor acestui fenomen, dar mai ales de a încuraja victimele torturii să lupte pentru apărarea drepturilor lor, precum și de a stimula factorii de decizie să întreprindă măsurile inerente stopării acestui fenomen. Mesajul transmis de către Comitetul Helsinki a fost auzit. Unele dintre victimele torturii au inițiat primii pași pentru apărarea drepturilor lor, organele procuraturii au intentat primele dosare penale, iar societatea a adoptat o atitudine mult mai critică față de aplicarea torturii.

Teodor CĂRNAȚ,
director executiv
al Comitetului Helsinki
pentru Drepturile Omului

Declarația ONG de media cu privire la inițiativele legislative ce vizează domeniul audiovizualului

Pe data de 24 iunie 2010, Comisia parlamentară pentru cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a avizat pozitiv două proiecte de lege care vizează domeniul audiovizualului.

Primul proiect propune modificarea Codului audiovizualului, astfel încît un radiodifuzor să poată deține într-o unitate administrativă sau zonă nu „două”, ci „cinci” licențe de emisie. Considerăm că adoptarea de către Parlament a proiectului de lege respectiv ar înlesni instituirea de poziții monopoliste pe piața audiovizuală, ar pune în pericol diversitatea conținutului mediatic, ar descuraja concurența și ar „berlusconiza” mass-media electronică. Astfel, Republica Moldova ar ignora Recomandarea Consiliului Europei nr. R (99)1 cu privire la măsurile de promovare a pluralismului mijloacelor de comunicare în masă, care subliniază necesitatea limitării influenței pe care una și aceeași întreprindere comercială sau unul și același grup comercial o pot avea într-unul sau în mai multe sectoare media. În acest context, tendințele din spațiul european indică eforturi orientate spre controlul asupra concentrării proprietății în mass-media și spre promovarea diversificării informației.

Al doilea proiect de lege, între altele, prevede a obliga IPNA Compania „Teleradio-Moldova” să ofere gratuit fiecărui partid politic cîte 15 minute la radio și 10 minute la te-

leviziune pe lună. În opinia noastră, adoptarea unei asemenea prevederi este total inacceptabilă pe motiv că ea ar echivala cu o ingerință directă în politica editorială a radiodifuzorului public; ar crea un precedent periculos – se vor găsi mulți doritori de a fi favorizați de către radiodifuzorul public, radiodifuzor care funcționează din banii tuturor contribuabililor; ar solicita modificarea conținutului Caietului de sarcini și, implicit, modificarea Legii Bugetului de stat. În definitiv, inițiativa legislativă ar eroda autonomia instituțională și independența editorială ale IPNA Compania „Teleradio-Moldova”, sfidînd, totodată, Recomandarea Consiliului Europei R(96) 10 cu privire la garantarea independenței serviciului public de radiodifuziune, potrivit căreia gestiunea cotidiană și responsabilitatea editorială a elaborării grilelor de programe și a conținutului programelor trebuie să fie prerogativa exclusivă a radiodifuzorului public.

Din motivele enumerate, organizațiile neguvernamentale de media, semnatare ale prezentei declarații, cheamă Parlamentul Republicii Moldova să respingă aceste inițiative legislative și să demonstreze atașament plenar față de valorile și standardele europene.

Centrul pentru Jurnalism Independent
Asociația Presei Electronice
Asociația Presei Independente
Centrul „Acces-info”
Centrul de Investigații

Avansarea alinierii legislației RM în sectorul mediului și în cel al serviciilor financiare la standardele UE

Armonizarea și implementarea legislației naționale armonizate cu legislația Uniunii Europene reprezintă pentru Republica Moldova un exercițiu deosebit de important și complex în cadrul procesului general de pregătire a acesteia pentru asocierea cu Uniunea Europeană.

Astfel, în vederea aprofundării cunoștințelor în domeniul politicilor Uniunii Europene în anumite sectoare, la 18 iunie și, respectiv, la 24 iunie 2010, în incinta Ministerului Justiției s-au desfășurat două activități de instruire la care au participat colaboratorii Centrului de Armonizare a Legislației și reprezentanții Ministerului Mediului și ai Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Training-urile s-au axat pe tematici actuale în contextul amplificării procesului de armonizare legislativă și al negocierii unui acord de asociere RM-UE: „Armonizarea legislației Republicii Moldova în domeniul evaluării impactului asupra mediului cu reglementările și standardele Uniunii Europene”, subiect moderat de dna Evija BRANTE, expert internațional, manager de proiect „SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, care a prezentat politica de mediu a Uniunii Europene, referindu-se, în special, la cadrul legal privind evaluarea impactului asupra mediului și la aspectele practice de implementare a acestuia în statele membre ale Uniunii Europene, evocînd experiența Letoniei în acest sens, și „Sectorul serviciilor financiare: Aspecte de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene”, prezentat de Dr. Fred REINERTZ, expert internațional cu o vastă experiență în domeniu, care a prezentat cele mai eficiente modalități de implementare a cadrului de reglementare a pieței comune a serviciilor financiare din Uniunea Europeană, relevînd experiența unor state membre ale Uniunii Europene, precum Luxemburg, Germania, Franța, Italia etc.

Totodată, participanții la seminare au fost implicați în realizarea unor exerciții practice pe marginea a două proiecte de lege naționale, care vor permite realizarea progresivă și globală a armonizării cu le-

gislația Uniunii Europene în domeniul mediului și în cel al serviciilor financiare: proiectul de Lege privind evaluarea impactului asupra mediului elaborat de Ministerul Mediului și proiectul de Lege privind piața de capital, al cărui autor este Comisia Națională a Pieței Financiare. Astfel, au fost puse în discuție deficiențele proiectelor de lege și au fost identificate soluții care să permită alinierea legislației naționale la standardele UE, iar recomandările formulate de experții internaționali vor fi utile în vederea asigurării compatibilității depline a legislației naționale cu *acquis*-ul Uniunii Europene în domeniu.

Menționăm că activitățile de instruire au fost organizate de Centrul de Armonizare a Legislației în colaborare cu proiectul TACIS „Suport pentru implementarea acordurilor între Republica Moldova și Uniunea Europeană”, finanțat de Uniunea Europeană.

Ziua ușilor deschise la Centrul de reabilitare a victimelor torturii „Memoria”

În fiecare an, la 26 iunie, Republica Moldova, deopotrivă cu alte țări, celebrează Ziua Internațională a Victimelor Torturii. În contextul acestui eveniment, mai multe organizații neguvernamentale au organizat un șir de acțiuni cu scopul de a sensibiliza opinia publică, dar și autoritățile, cu privire la fenomenul torturii, fenomen care ia o amploare tot mai mare, în special în urma manifestațiilor din 7 aprilie.

În rîndul acestora se înscrie și „Ziua ușilor deschise” la Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria”. Nu este o instituție medicală obișnuită. Aici, în afară de consultația medicilor și rețete, pacienții găsesc bunăvoință, înțelegere, căldură sufletească, susținere morală și speranța că într-o zi vor putea trece peste coșmarurile suferințelor din trecut. Centrul dispune de un psiholog, un psihoterapeut, un cardiolog și un medic terapeut, care oferă, pentru moment, asistență la circa 400 de persoane care au fost

supuse torturii de orice fel. De serviciile specialiștilor de aici pot beneficia foștii deportați, refugiații și solicitanții de azil, precum și victime ale torturii recente, inclusiv cele din sfînga Nistrului. Dintre ultimele fac parte și victimele evenimentelor din 7 aprilie, care sînt în număr de peste o sută în asistența centrului. Recent a fost organizată și o tabără de vară pentru tinerii din această categorie. În urma discuțiilor purtate, Irina Coșciug, psiholog în cadrul centrului „Memoria”, a remarcat că cei mai mulți dintre ei se confruntă cu probleme medicale destul de grave și dificultăți psihologice, devin mai închiși în sine, se îndepărtează de prietenii, ceea ce provoacă în consecin-

ță și dificultatea de a intra în contact cu cei din jur.

Beneficiarii primesc asistență socială, psihologică, medicală și legală. Acestora li se acordă medicamente gratis sau cu o reducere de 50 %, în

funcție de caz. Procesul de reabilitare este diferit, medicul avînd o abordare individuală pentru fiecare pacient în parte. Restabilirea durează în funcție de dificultatea, de profunzimea problemei și de efectele secundare, cum ar fi tulburările de stres posttraumatic. Pe lângă aceasta, specialiștii centrului acordă asistență și victimelor colaterale ale torturii. Acestea pot fi familiile, rudele, copiii persoanelor supuse torturii. La întrebarea „Cît de dificil îi este victimei să treacă peste bariera psihologică și să înceapă a vorbi?”, Irina Coșciug ne răspunde că cei care vin aici sînt deja pregătiți pentru discuție. „Noi doar trebuie să fim gata să-i ascultăm și să-i înțelegem, deoarece de asta au mai multă

nevoie oamenii”, adaugă ea.

Organizația activează deja de 10 ani și este prima și unică, deocamdată, în țară care oferă asistență persoanelor supuse torturii sau tratamentelor inumane și degradante. „Memoria” este amplasată într-o casuță mică, cu 5 odăi, fapt ce contribuie la atmosfera prietenoasă și relaxantă în care te pomenești de îndată ce treci poarta. Totuși spațiul pare a fi mult prea minuscul pentru colectivul de 11 colaboratori și zecile de persoane care se adresează zilnic după ajutor. Chiar la intrare, este amplasată o expoziție de cărți de specialitate. Colecția vine să satisfacă cerințele de informare a celor interesați în problematica drepturilor omului, a reabilitării victimelor torturii, a documentării și a eradicării torturii. Printre acestea însă sînt

expuse și cărți scrise chiar de beneficiarii centrului, cum ar fi cea cu denumirea sugestivă „Destine spulberate”. În paginile acesteia, 14 femei deportate își împărtășesc experiența de viață și amintirile din perioada petrecută în cele mai îndepărtate colțuri ale fostei URSS. Autorul altei cărți, Rodion Burcă, beneficiar și el al centrului „Memoria”, este o victimă a evenimentelor din aprilie 2009. Pe Sergiu și Nicolae i-am găsit în pavilionul din curte, cîntînd la chitară. Ei au ajuns aici în urma aceluiași 7 aprilie 2009. Pînă atunci Sergiu a practicat sportul de performanță. Acum însă, din cauza problemelor de sănătate, a fost nevoit să renunțe pentru o perioadă de cel puțin un an. El

speră totuși că se va recupera cît mai curînd și va putea relua antrenamentele. Despre centru a aflat de la avocatul său și l-a informat și pe Nicolae, cu care a stat împreună într-un salon al Spitalului de Urgență. Sergiu spune că a fost primit aici ca într-o familie, contrar durității personalului și superficialității tratamentului de care s-a ciocnit în repetate rînduri în alte instituții medicale. „Chiar după prima discuție pe care am avut-o cu doamna Ludmila (director executiv al RCTV „Memoria” – n.n.), am căpătat o încredere deosebită în oamenii de aici. Asta în condițiile în care încercam să fiu foarte discipulat cu toată lumea, după ceea ce pășisem, inclusiv cu avocatul meu”, mărturisește tînărul. „Pe lângă tratamentul medical gratuit pe care l-am primit, ceea ce m-a ajutat foarte mult au fost conversațiile sincere cu psihologul”, mai spune el. Părinții nici pînă în ziua de azi nu cunosc exact ce s-a întîmplat cu fiul lor, știu doar că a avut o fractură la mîna. Și asta doar pentru că era vizibilă și nu putea să o ascundă. La început nu intenționa să povestească medicilor centrului prin ce a trecut, însă discuția s-a produs involuntar, fără să-și dea seama. Aceasta este, în opinia lui Sergiu, o dovadă a profesionalismului specialiștilor. Nicolae ne relatează că a citit de mai multe ori contractul prin care i se garantau serviciile centrului, înainte de a-l semna. Nu-i venea a crede că o instituție medicală poate avea și altă față decît cea a indiferenței și beneficiului personal al celui care pretinde a te vindeca. Suspiciunile lui însă nu s-au adeverit. El a rămas plăcut impresionat de receptivitatea și atitudinea binevoitoare cu care a fost tratat de echipa „Memoria”.

Am discutat și cu dna Lu-

cia Caranicol, care a fost exilată în 1941 în Novosibirsk, la vîrsta de 9 ani. Deși au trecut

drăguți, foarte atenți, iar medicii sînt buni ca pîinea caldă”, își împărășește impresiile dna

decenii de atunci, ea ține minte totul ca azi. Poate să povestească ore în șir istoria vieții sale, din momentul în care, împreună cu alte sute de persoane, a fost urcată în trenul cu direcția Siberia și pînă în clipa în care a revenit acasă. Neplăcerile nu au încetat însă odată cu reîntoarcerea în țară. Au urmat și la școală, riscînd să fie deportată pentru a doua oară. Destinul însă i-a surdit de această dată. În prezent are două dosare depuse la CEDO și unul la Curtea Supremă de Justiție. Zice că nu are nevoie de avocat, Siberia a făcut-o mai atentă în viață, mai disciplinată, mai îndrăzneată, mai clarvăzătoare.

Lucia Caranicol a lucrat în calitate de secretară a Asociației Foștilor Represați chiar de la fondarea acesteia. În această funcție a și cunoscut-o pe Ludmila Popovici încă pe cînd nu exista Centrul „Memoria”. Astfel, dna Caranicol este una dintre primele vizitatoare ale organizației. Ea a avut ocazia să aprecieze profesionalismul echipei și calitatea serviciilor oferite aici pe parcursul unui deceniu întreg, de cînd a fost înființată „Memoria”. „Sînt oameni de suflet aici, foarte

Lucia. De la dumneai am aflat că sediul organizației este luat în arendă, fapt ce complică activitatea acesteia. Tot ea ne spune că Ludmila Popovici, deși are de îndeplinit zilnic o sumedenie de activități, în calitate de director executiv, mai găsește timp și pentru fiecare pacient. „Aici vii și-ți deschizi sufletul, în altă parte nu ai unde. Poate au și ele pe suflet multe (medicii și asistentele – n.n.), dar nu o dau niciodată pe față, cu noi sînt mereu binevoitoare”, conchide dna Lucia. Interlocutoarea noastră consideră oportună susținerea centrului și din partea statului, nu doar a organizațiilor internaționale, cum se întîmplă în prezent.

Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria” a fost fondat la 12 noiembrie 1999. Misiunea RCTV „Memoria” constă în reabilitarea prin asistență medicală, socială și juridică a persoanelor care, din diverse motive, au devenit victime ale torturii, violenței, tratamentelor inumane sau degradante, precum și promovarea edificării unei societăți fără tortură.

Lilia STRÎMBANU

„Reformele costă milioane, dar nimic nu ne costă să renunțăm la tortură”

Democratizarea vieții publice într-un stat bazat pe drept nu poate fi edificată fără respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. În pofida faptului că Republica Moldova a ratificat un șir de acte naționale și internaționale, în acest sens cercetările în domeniu scot în evidență aspecte îngrijorătoare vizînd nerespectarea drepturilor omului, în special aplicarea torturii și a altor tratamente inumane și degradante, care alertează întreaga noastră societate.

Astfel, cu ocazia Zilei Internaționale a ONU pentru Susținerea Victimelor Torturii, mai multe organizații nonguvernamentale pentru apărarea drepturilor omului precum: Amnesty International Moldova, Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova (IDOM), Asociația Promo-LEX, Centrul pentru Reabilitarea Victimelor Torturii „Memoria” și Centrul de Resurse pentru

Drepturile Omului (CREDO), au ținut o conferință de presă în care au cerut autorităților din Republica Moldova să-și onoreze angajamentele internaționale cu privire la lupta împotriva torturii și impunității poliției. În context, Ion Guzun, coordonator de proiecte la Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova, a declarat că deși Parlamentul Republicii Moldova a introdus la 30 iunie 2005 în Codul penal pedeapsa pentru aplicarea torturii și a ratificat la 30 martie 2006 Protocolul Opțional al Convenției ONU împotriva torturii, încă nu s-au observat îmbunătățiri semnificative ale situației.

Potrivit ultimelor rapoarte anuale ale Amnesty International, tortura și relele tratamente sînt aplicate în mod constant deținuților, în special în secțiile de poliție. În Moldova asta rămîne o problemă de sistem. Amnesty International a atras de nenumărate ori atenția la faptul că tortura e perce-

pută ca un lucru obișnuit și de rutină atît de structurile de forță, cît și de populație, fapt ce duce la impunitate totală. Oamenii de rînd devin tot mai vulnerabili din cauza lipsei culturii drepturilor omului atît în Moldova, cît și în regiune. Cristina Pereteatu, director executiv Amnesty International Moldova, afirmă că „În ciuda aspirațiilor Republicii Moldova de a deveni un stat european veritabil, acesta se află încă în spatele lumii dezvoltate atunci cînd vine vorba de a proteja drepturile fundamentale ale Omului. În timp ce ceilalți membri ai familiei europene vorbesc despre încălcarea drepturilor economice, sociale și culturale, noi încă mai trebuie să eliminăm vechile baraje din cale spre un stat de drept”.

Totodată, Ludmila Popovici, director executiv al centrului „Memoria”, a subliniat că „În Europa aplicarea torturii e un fenomen intolerabil, pentru care vinovații sînt

pedepsiți dur și imediat. Cu toate că aceasta în Moldova și în ale state CSI este foarte răspîndită”.

Victimele torturii confirmă și ele faptul că repunerea lor în drepturi are loc cu întîrziere. Sergiu Crețu, maltrat în urma evenimentelor din aprilie 2009, beneficiar al centrului „Memoria”, a afirmat că „A trecut un an de la evenimentele din aprilie, însă nu s-au înteprins prea multe pentru reabilitarea victimelor torturii, unde ne adresam ni se spunea să mergem la procuratură și ulterior ni se va plăti compensații. Din septembrie 2009, cînd am depus plîngere la procuratură, aceasta abia acum a ajuns în instanța de judecată, iar polițistul care este vinovat de maltratarea mea și acum e în funcție”.

În concluzie, specialiștii prezenți la conferință au relevat că fenomenul torturii nu e suficient să se facă doar la nivel declarativ. A trecut deja vremea pentru retorica repeti-

vă. „E timpul acțiunilor care produc schimbări sistematice, care pot eradică tortura și crea condiții umane în locurile de dețenție”, a spus Sergiu Ostaf, CreDO.

Pe data de 26 iunie 1987 a intrat în vigoare Convenția ONU Împotriva Torturii. În anul 1997 Adunarea Generală a ONU, prin Rezoluția 52/149, a declarat ziua de 26 iunie drept Zi Internațională a ONU pentru susținerea victimelor torturii. Scopul acestei decizii este eradicarea torturii și aplicarea efectivă a Convenției împotriva torturii și altor pedepse și tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.

În conformitate cu legislația internațională, s-a impus o interdicție absolută asupra aplicării torturii și altor pedepse și tratamente cu cruzime, inumane și degradante.

Nadejda CHIȚAN,
Facultatea de Jurnalism
și Științe ale Comunicării, USM

Guvernul vrea să returneze statului terenul sediului PCRM

Pe lângă terenul unde Partidul Comuniștilor își are noul sediu, comuniștii au mai privatizat alți 3,15 ari de pământ aferent acestui sediu. Acum, statul dorește restabilirea acestui pământ în proprietatea publică. Comuniștii însă resping orice acuzație și spun că au acționat în conformitate cu buchia legii.

PCRM s-a ales peste noapte cu 3,15 ari de pământ

„În 2009, sediul PCRM a fost privatizat cu o nouă suprafață de 0,278 ha, suplimentar 3,15 ari de teren în fața sediului. Consiliul municipal a permis privatizarea terenului aferent, deși nu avea dreptul să o facă, susține șeful oficiului teritorial. Potrivit legii, dreptul de folosință a terenului, proprietate publică a statului, poate fi acordat doar asociațiilor obștești, iar PCRM nu este asociație obștească. Am fost lezați direct și urmează ca Guvernul să depună o cerere în instanță pentru a deveni coreclamant

în acest dosar. Privatizarea trebuia să fie făcută cu acordul statului și în condițiile legii. Din materialele dosarului, reiese foarte clar că toată această procedură de a atribui inițial pământul, apoi de a-l privatiza, a fost rău intenționată sau influențată, cu alte cuvinte. Funcționarii primăriei aveau anumite suspiciuni și știau că prin ceea ce fac comit o ilegalitate”, a menționat reprezentantul Guvernului în teritoriu, Sergiu Palihovici. Pe de altă parte, direcția funciară a primăriei susține că a acordat legal cei 3 ari din preajma sediului PCRM, pentru a asigura exploatarea clădirii.

„PCRM nu a privatizat nimic ilegal”

La rândul său, juristul PCRM spune că comuniștii nu au privatizat suplimentar nimic în plus. „Conform legii, se privatizează doar terenul aferent, deoarece cel aflat sub acest imobil se află în proprietatea exclusivă a statului. Asta înseamnă câțiva metri în jurul acestui imobil,

destinat în folosință exclusivă pentru exploatarea acestui imobil. Toate procedurile au fost respectate și

de milioane de lei. Suprafața totală a clădirii depășește 8000 de metri pătrați. Momentan, imobilul este în

depusă o cerere pentru a deveni coreclamant în acest proces.

Sediul PCRM sub lupa și a procurorilor

Terenul unde a fost construit noul sediu al comuniștilor este acum și în vizorul procurorilor. Procuratura investighează circumstanțele în care terenul cu suprafața de 2000 de metri pătrați, situat pe strada Armenească, a ajuns în gestiunea Partidului Comuniștilor. Formațiunea susține că dosarul este politic. Sediul nou al comuniștilor are zeci de birouri, o sală de ședințe, un minihotel, un restaurant și o parcare subterană. Suprafața totală a clădirii depășește 8000 de metri pătrați. Costul clădirii este estimat la 10 milioane de euro. Anterior, liderul PCRM, Vladimir Voronin, a anunțat că vrea să vândă clădirea pentru că formațiunea nu are bani să restituie creditul de 22 milioane de lei la bancă, pe care l-a luat pentru construcție.

S. C.

prețul a fost achitat. Este un dosar politic împotriva PCRM pentru a-l discreditat înainte de alegeri”.

Sediul PCRM a fost construit în perioada guvernării comuniste, după ce au obținut un credit de la Banca de Economii în valoare de 22

litigiu și a fost pus sub sechestru.

Palihovici spune că a solicitat la ultima ședință de judecată atragerea în calitate de intervenient succesor Guvernul, pe motiv că a fost lezată proprietatea statului, iar la ședința din 13 iulie curent urmează să fie

Raportul ONU – anual 70 mii de femei devin în Europa „slave ale sexului”

Anual nu mai puțin de 70 de mii de femei devin în Europa „slave ale sexului”, se indică în raportul Oficiului ONU pentru Combaterea Drogurilor și Criminalității (ONU CDC) prezentat recent la Madrid la Ministerul de Egalitate al Spaniei.

„Comerțul cu forțele de muncă este cea mai înfloritoare activitate ilegală a grupurilor criminale din Europa, care aduce anual organizatorilor ei un venit de peste 2,5 miliarde de euro. Cu toate acestea, 84% din victimele acestui business sînt slave de sex”, a spus directorul CDC ONU Antonio Maria Costa.

La momentul actual în Europa, potrivit datelor ONU, peste 140 mii de femei suferă de una sau altă formă de sclavie contemporană și violență. Potrivit cercetărilor de pe piața respectivă, are loc o rotație totală la fiecare doi ani pentru menținerea nivelului actual de servicii sexuale la care vin anual nu mai puțin de 70 mii de femei.

O mare parte a sclavelor contemporane de sex din Europa vin din țările balcanice (32%), țările fostei Uniuni Sovietice (19%), în cea mai mare parte din Moldova, Ucraina și Rusia și din țările Americii Latine (13%).

Raportul ONU a fost prezentat în același timp cu lansarea în Spania a campaniei „O inimă profundă”, chemată să mobilizeze întreaga susținere în lupta cu traficul de persoane.

Campania ONU „O inimă profundă” a început în anul 2009, prima i s-a alăturat Mexicul, iar acum acest lucru îl face Spania.

Ministrul Egalității Spaniei Bibiana Aido a remarcat importanța acestei campanii în a informa societatea despre soarta tragică a miilor de victime ale traficului de oameni și de a asigura un sprijin public în eforturile de a combate această formă contemporană de sclavie.

După conferința de presă, Aido și Costa au inaugurat la începutul bulevardului Paseo del Prado din centrul Madridului o mică expoziție „Sclavale secolului XXI”, dedicată luptei cu înrobirea femeilor.

În piața Grădinii Botanice din Madrid au fost expuse 20 de manechine de femei albe și negre fără haine și un container negru. Pe umărul stîng al fiecărei manechine este un cod de comerț și o încripție cu numele, vîrsta, naționalitatea și data înrobirii. Containerul reprezintă un mod de transportare a sclavelor contemporane. Unii manechini sînt încetușăți: vizitatorii expoziției pot să asculte o poveste reală a unei victime, prezentată de manechinul respectiv. Pe alte manechine au fost înscrisibile istorii reale ale victimelor sclaviei contemporane.

Decretul lui Ghimpu – bomba din primărie

Decretul emis de președintele interimar Mihai Ghimpu prin care a declarat ziua de 28 iunie 1940 drept Zi a ocupației sovietice a fost motivul unei alarme cu bombă la Primăria Chișinău. Un bărbat necunoscut a telefonat în anticamera primarului și a spus în limba rusă că sediul este minat și dacă Mihai Ghimpu nu-și anulează decretul, nepotul său, primarul Dorin Chirtoacă, va avea de suferit. Imediat, funcționarii primăriei au fost evacuați, iar la fața locului au sosit mai multe echipe ale poliției rutiere și pompierilor. După câteva ore de căutare, agenștii nu au găsit nimic suspect.

O grupare criminală specializată în fals de bani a fost anihilată

Cei cinci membri ai grupării au fost reținuți pe teritoriul Federației Ruse, iar operațiunea a fost coordonată de organele de drept din Republica Moldova și Rusia. Toți suspecții sînt cetățeni ai Rusiei. Timp de un an și jumătate aceștia au fabricat și au pus în circulație lei moldovenești și hriune ucrainenești. Acum poliția încearcă să stabilească cîți cetățeni au avut de pățimit și care este prejudiciul cauzat de activitatea criminală.

Angajații Direcției de investigație a fraudelor din cadrul MAI au primit o informație operativă potrivit căreia un grup de persoane străine pun în circulație bani falși, din luna februarie anul trecut.

„Imediat după primirea informației a fost inițiată verificarea acestora și după confirmare a fost inițiată procedura de prelucrare operativă a figuranților”, a spus Vitalie Briceag, șeful direcției de investigație a fraudelor, MAI.

Reținerea în flagrant a fost posibilă la mijlocul lunii iunie, curent. Tipii au fost surprinși de forțele de ordine din Rusia în momentul în care se pregăteau să pună în circulație „marfă”.

Cei cinci membri ai grupării activau pe teritoriul orașului Breansk. Aveau în gestiune un adevărat laborator de fabricare a banilor, unde se tipăreau lei moldovenești cu valoarea nominală de 200 și 500 precum și hriune ucrainenești.

Suspecții își racolau victimele din trenul Chișinău-Moscova. Iar metoda de punere a falsului în circulație era schimbul de valută la un curs mai avantajos. Potrivit datelor deținute de poliție, în plasa infractorilor au încăput circa 142 de moldoveni, dar nu se știe deocamdată suma exactă a prejudiciului cauzat. Ofițerii dețin informații că una dintre cele mai mari capturi se ridică la cifra de 13 mii de euro. În total, poliția din Moldova a depistat peste 86 mii de lei falși. Cetățenii care au avut de suferit de pe urma acestei grupări criminale sînt rugați să se adreseze la poliție.

„Vă rog, cetățenii care văd că au acasă astfel de bancnote, bineînțeles că nu le pun în circulație dar se adresează la poliție”, a adăugat domnul Briceag.

Cetățenii care descoperă că dețin bancnote false și încearcă să le pună în circulație sînt pasibili de pedeapsă. Bancnotele autentice au portretul domnitorului Ștefan cel Mare încorporat în filigran, firul de siguranță amplasat în partea stîngă a bancnotei, iar fibrele colorate luminescente încorporate în masa hîrtiei.

Cronică

Procuratura a acuzat încă trei oameni în cazul contrabandei cu țigări de la Albița

Încă trei persoane au fost puse sub învinuire în cazul contrabandei cu țigări depistate, cu 5 luni în urmă, la vama Albița. Potrivit procurorilor, doi dintre ei dețineau funcții de responsabil de tură și inspector al postului vamal Leușeni.

Aceștia sînt acuzați de complicitate la săvârșirea infracțiunii și au interdicția de a părăsi țara. A treia persoană, care este și cetățean român, este acuzat de organizarea infracțiunii și se află în izolatorul Centrului Anticorupție. Săptămîna trecută a mai fost reținut un alt presupus organizator. El se află acum în arest preventiv. Pe 5 martie, un camionul cu peste 700 de pachete de țigări a fost reținut, în timp ce încerca să intre în România, la punctul de trecere Albița. Valoarea mărfii a fost estimată la 800 de mii de euro. Potrivit autorităților române, este cea mai mare captură de țigări din acest an.

Un moldovean și-a omorât șeful în Italia

Un moldovean, de 26 de ani, a fost condamnat la 30 de ani de închisoare de o instanță italiană pentru că și-a ucis fostul șef. Serghei Ghișco l-a omorât pe italian pentru că acesta l-a denunțat poliției pentru furt. În noaptea cînd moldoveanul fusese concediat, el s-a reîntors înarmat, l-a bătut și l-a jefuit, apoi a pus corpul italianului, încă în viață, în mașină și s-a plimbat cu el o oră prin oraș. Medicii legiști italieni au stabilit că victima s-a aflat în agonie circa 40 de minute, exact cît timp a condus Ghișco prin oraș. Apoi a fost lăsată în portbagajul mașinii, într-o parcare părăsită. Cu banii furați, criminalul vroia să se întoarcă în Moldova, pentru a nu fi descoperit.

Un polițist a înjunghiat două capre, iar cu sîngele lor a stropit casa socrilor

Ritual woo-doo într-un sat din Telenești. Un polițist înfuriat că l-a părăsit nevasta, a înjunghiat două capre, iar cu sîngele lor a stropit casa socrilor. Drama s-a produs în localitatea Săratenii Vechi.

Martorii spun că omul legii a venit beat spre dimineață acasă la socrii, chemîndu-și nevasta la discuții. De frică, oamenii s-au baricadat în casă.

Văzînd că nimeni nu iese afară, polițistul ar fi înjunghiat două capre, a spart geamurile și a stropit pereții socrilor cu sînge. Caprele au rămas în viață, fiind tăiate la picioare.

Acesta este rezultatul a doi ani de cînd femeia suporta bătaia soțului. Abia acum ea a decis să depună o plîngere și așteaptă că oamenii legii să-i facă dreptate. Cazul este investigat de Comisariatul de poliție din Telenești. Anchetatorii spun că încearcă să dea acum de polițistul cu pricina.

S. C.

• La solicitarea cititorilor

Tratamentul sanatorial acordat veteranilor

Regulamentul privind condițiile, modul de asigurare, evidență și distribuie a biletelor de tratament sanatorial acordate veteranilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.

nr.190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani – o dată la trei ani. Biletele pentru categoriile respective se eliberează prin intermediul organelor care stabilesc și achită pen-

18 ani sau după această vîrstă, dacă își continuă studiile în instituțiile de învățămînt la cursurile de zi, pînă la terminarea studiilor, însă cel mult pînă la atingerea vîrstei de 23 ani: copia carnetului de muncă (prima și ultima pagină care conține înscriseri, pentru soți și soții), certificatului de căsătorie, pentru copii – certificat de studii.

Cererea se înregistrează în Registrul de evidență al solicitanților de bilete (în formă electronică sau pe suport de hîrtie). Data înregistrării cererii

se consideră data luării în evidență, iar numărul de înregistrare în cerere corespunde numărului de ordine din Registrul de evidență al solicitanților de bilete. Persoana responsabilă de evidența solicitanților de bilete verifică copiile documentelor anexate la cerere și asigură integritatea lor. La schimbarea locului de domiciliu în altă unitate administrativ-teritorială a republicii, solicitantului i se păstrează rîndul precedent. La solicitarea beneficiarului, organul care efectuează asigurarea cu pensii la noul loc de trai, în termen de 10 zile lucrătoare, solicită, printr-un demers, organului care anterior a efectuat asigurarea cu pensie confirmarea scrisă și documentele ce atestă data înscrierii în Registru și dreptul la bilet, autentificată prin ștampilă și semnătura șefului organului respectiv. Organele care efectuează asigurarea cu pensii eliberează beneficiarului biletul de tratament cu 10 zile înainte de data prezentării lui la Centrul de reabilitare balneosanatorială. În cazul în care beneficiarul nu are posibilitate să se deplaseze în termenul indicat în bilet la centrul balneosanatorial, el este obligat, cu 5 zile înainte de data expirării biletului, să-l restituie organului care l-a eliberat. Biletul returnat va fi redistribuit altui solicitant, conform rîndului. Biletele nevalorificate în termenele stabilite vor fi restituite, după caz, printr-un demers, însoțite de bonul de consum, organului care a distribuit biletul.

În cazul în care persoanele care stau în rînd, refuză primirea biletului din următoarele motive:

- îmbolnăvire;
- contraindicații medicale;
- decesul rudelor;
- și refuzul este documen-

tat, solicitantul poate beneficia de bilet la o nouă solicitare, în caz contrar rîndul nu i se păstrează. Termenul de utilizare a biletului se modifică exclusiv de către organele care eliberează biletele, în coordonare cu administrația instituției prestatoare de servicii.

Unitatea responsabilă din cadrul structurii respective, trimestrial, distribuie biletele organelor de pensionare, după caz – celor teritoriale, cu 15 zile pînă la începutul trimestrului următor, proporțional numărului de veterani pe raioane/municipii, înregistrați în baza de date a structurii respective. Biletele, după caz, sînt eliberate structurilor teritoriale, în baza facturilor de expediție. Eliberarea biletelor solicitanților aflați în evidență se efectuează de către persoana responsabilă desemnată prin ordinul conducătorului structurii respective. Biletele se eliberează solicitanților la prezentarea următoarelor acte:

- fișa balneosanatorială F 072E, eliberată de medicul de familie;
- recomandarea medicală F 070E, eliberată de medicul de familie;
- originalul actului de identitate, iar în cazul eliberării biletului pentru tratament sanatorial peste hotarele republicii – pașaportul cetățeanului Republicii Moldova;
- după caz, copia carnetului de muncă (prima și ultima pagină care conține înscriseri);
- pentru persoanele neangajate în cîmpul muncii – certificatul prin care se confirmă că solicitantul nu a beneficiat de bilet în ultimii trei ani în temeiul altor acte normative.

Biletul se eliberează solicitantului completat integral și semnat de persoana responsabilă, cu aplicarea ștampei organului care eliberează biletul. La primirea biletului beneficiarului i se comunică în scris, contra semnătură, următoarele:

- nu se permite modificarea termenului de valabilitate, vînzarea, schimbul sau transmiterea biletului altei persoane;
- biletul se eliberează pentru tratarea unei singure persoane;
- beneficiarul este obligat să prezinte biletul la unitatea de recepție a Centrului de reabilitare balneosanatorială pentru înregistrare și perfectarea fișei sanatoriale;
- beneficiarului care a întrerupt de sine stătător procesul de tratament termenul neutilizat nu i se compensează sub nici o formă;
- la întoarcere, beneficiarului, în termen de 20 de zile, este obligat să prezinte organului care a eliberat biletul cuponul detașabil al bonului.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

❓ **Ce este actul de grațiere și care este modalitatea de examinare a cererilor.**
P. HÎNCU,
condamnat

Conform art.293 din Codul de executare, modul de examinare a cererilor de grațiere înaintate de către condamnați, precum și de către alte persoane, se stabilește de Regulamentul de examinare a cererilor de grațiere și de acordare a grațierii individuale condamnaților, aprobat de Președintele Republicii Moldova. În cazul în care Președintele Republicii Moldova decretează grațierea persoanei condamnate, instituția sau organul care asigură executarea decretului, în termen de cel mult 5 zile de la data publicării acestuia, informează șeful statului și instanța care a judecat cauza în fond despre executare, iar în cazul comutării pedepsei, și despre preluarea executării sau imposibilitatea executării decretului. Instituția sau organul care, în conformitate cu prevederile Codului de executare, este competent să supravegheze comportamentul persoanei liberate de pedeapsă în temeiul actului de grațiere cu un termen de probă informează anual, pînă la expirarea termenului de probă, Președintele Republicii Moldova asupra comportamentului condamnatului.

La expirarea termenului de probă stabilit, instituția sau organul competent, în termen de 5 zile, comunică Președintelui Republicii Moldova și instanței care a judecat cauza în fond despre încetarea măsurilor de supravegheare. Actul de grațiere emis de Președintele Republicii Moldova produce efecte ju-

ridice și asupra persoanelor condamnate de instanțele de judecată ale Republicii Moldova, care execută pedeapsa pe teritoriul altui stat (statul executării hotărîrii). În acest sens, Președintele Republicii Moldova, conform prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, poate solicita statului executării hotărîrii materialele necesare soluționării chestiunii privind aplicabilitatea grațierii. În cazul decretării grațierii persoanei, despre acest fapt este informat statul executării hotărîrii, iar Departamentul instituțiilor penitenciare asigură anexarea copiei de pe decret la dosarul personal al condamnatului și înștiințează instanța care a judecat cauza în fond. Actul de grațiere emis într-un alt stat (statul pronunțării hotărîrii) produce efecte juridice asupra persoanelor condamnate de instanțele de judecată ale acestui stat, care execută pedeapsa pe teritoriul Republicii Moldova. În acest sens, organul de legătură, conform prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, asigură informarea Președintelui Republicii Moldova asupra emiterii de către statul pronunțării hotărîrii a unui act de grațiere a persoanei care își execută pedeapsa pe teritoriul Republicii Moldova. Președintele Republicii Moldova decide asupra încuviințării aplicării actului de grațiere și informează, în modul stabilit, statul pronunțării hotărîrii.

190 din 17.03.2010, reglementează modul de acordare și distribuie a biletelor de tratament sanatorial categoriilor de persoane care cad sub incidența Legii nr.190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani. Dreptul la asigurarea cu bilete de tratament sanatorial, conform Legii nr. 190-XV îl au veteranii cu domiciliul permanent în Republica Moldova. Dreptul la asigurarea cu bilete de tratament sanatorial gratuit în centrele de reabilitare ale Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și în alte instituții de acest tip, conform indicațiilor medicale, îl au:

a) invalizii de război, conform art.8 din Legea nr.190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani – o dată pe an sau, la alegere, în locul biletelor de tratament – o compensație bănească o dată la doi ani, în condițiile stabilite de Guvern;

b) veteranii de război, conform art.7 din Legea nr.190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani – o dată la trei ani;

c) veteranii muncii, conform art.9 din Legea nr.190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani, cu excepția persoanelor angajate și a celor care desfășoară activitate de antreprenariat de diferite forme, dacă în ultimele șase luni, premergătoare lunii în care a fost eliberat biletul, nu au desfășurat activitate economică – o dată la trei ani;

d) veteranii serviciului militar, conform art.10 din Legea nr.190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani – o dată la trei ani;

e) veteranii organelor afacerilor interne și ai sistemului penitenciar, conform art.11 din Legea nr.190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani – o dată la trei ani;

f) alte categorii de persoane, conform art.12 din Legea

190. Persoana care îndeplinește condițiile pentru obținerea biletului de tratament în temeiul mai multor acte normative poate beneficia de bilet, la alegere, în baza unui singur temei. În acest caz, solicitantul va prezenta un certificat de confirmare că în ultimii trei ani nu a beneficiat prin intermediul direcțiilor/secțiilor asistență socială și protecție a familiei de bilet de tratament sanatorial.

Pentru a beneficia de bilet de tratament sanatorial, persoanele menționate, beneficiari de pensie de la CNAS, depun o cerere pentru a fi luați în evidență la CTAS de la domiciliu, iar beneficiarii de pensie de la alte structuri depun o cerere la organele de pensionare ale structurilor respective. La cerere se anexează: copiile actului de identitate și legitimației de invalid sau participant la război; recomandarea medicală (forma 070E), copia carnetului de muncă (prima și ultima pagină care conține înscriseri). Suplimentar, după caz, prezintă:

a) veteranii muncii: copia legitimației de veteran și a documentului care confirmă existența ordinilor și medaliilor;

b) veteranii serviciului militar, veteranii organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar: copia legitimației de veteran și a documentului care confirmă existența ordinilor și medaliilor, copia carnetului de muncă (prima și ultima pagină care conține înscriseri);

c) soții supraviețuitori, inapți de muncă, ai participanților la cel de-al Doilea Război Mondial sau la acțiunile de luptă în timp de pace din rîndul militarilor căzuți la datorie ori soții invalizilor de război decedați, dacă nu s-au recăsătorit, copiii acestora pînă la atingerea vîrstei de

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(iulie 2010, nr. 24(331))

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Guara Exim”, pentru data de 9 iulie 2010, ora 13.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît în procesul intentat la cererea SC „Octopus-Prof” privind încasarea datoriei și a penalității.

Judecător

Aliona Roșca

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Artnadava” cu sediul în Chișinău, str. București nr. 7/9, pentru data de 21 iulie 2010, ora 15.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea I.M. „Elita-5-Altepi” SRL mun. Chișinău.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Zinaida Talpalaru

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului II „Cusco Tatiana” cu sediul în Chișinău, str. Petru Zadnipro nr. 3, apt. 114, pentru data de 3 august 2010, ora 15.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea SRL „Nina&ASN” mun. Chișinău.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Zinaida Talpalaru

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Flexograf-Com”, pentru data de 23 septembrie 2010, ora 10.20, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „Express Leasing” SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iu. Țurcan

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Sadils-Prim”, str. Ceucari nr. 2, apt. 11, pentru data de 23 septembrie 2010, ora 10.40, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Stim Express”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iu. Țurcan

Lefuri mai mari și prime suplimentare, asta au depistat angajații Curții de Conturi la mai multe inspectorate fiscale raionale

Inspectoratul fiscal de stat, instituția al cărei obiectiv principal constă în exercitarea controlului asupra respectării legislației fiscale, a fost subiectul unei ședințe de la Curtea de Conturi.

Lefuri mai mari, dar și prime suplimentare. Asta au depistat angajații Curții de Conturi la mai multe inspectorate fiscale raionale. În total, potrivit rezultatelor auditului, inspectoratele raionale din Hîncești, Bălți, Sîngerei și Fălești au cheltuit pentru remunerarea funcționarilor peste 370 de mii de lei în plus față de suma prestabilită.

Directorul Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției, Galina Bostan, susține că astfel de încălcări pot fi făcute deoarece legislația prevede oferirea de bonusuri și premii. „În aceste condiții, există posibilitatea comiterii unor abuzuri. Conducătorii au dreptul să ofere premii, dar în limita fondului de salarizare. Probabil că acesta a fost depășit”, a afirmat Galina Bostan, în cadrul emisiunii Publika Report.

Raportul Curții de Conturi mai arată că Inspectoratul fiscal de stat a favorizat unele companii înființate recent, pentru că acestea nu au fost verificate de către FISC.

De asemenea, același raport menționează că 39 de agenți economici au stabilit relații comerciale cu firme-fantomă, utilizând astfel 778 milioane de lei pentru procurarea mărfurilor.

Un grup de experți în domeniul migrației și oficiali de stat s-au întrunit în cadrul unui grup de lucru și au analizat problema migrației, încercînd să găsească soluții pentru îmbunătățirea situației în care se află familiile în care bunei îngrijesc de copiii ai căror părinți sînt plecați la muncă peste hotare.

Ședința a avut loc în cadrul celei de-a IV-a întruniri a Grupului Consultativ de Proiect, creat de proiectul „Întărirea suportului la nivel de comunitate pentru familiile cu multe generații rămase în urma migrației în Moldova”, implementat în consorțiu de Respirația a Doua și HelpAge Internațional, cu suportul financiar al Inițiativei Comune pentru Migrație și Dezvoltare a Comisiei Europene și Organizației Națiunilor Unite.

La cea de-a IV-a întrunire a Grupului Consultativ de Proiect (GCP) au participat reprezentanții a 10 ONG-uri implementatoare, ai organelor de stat, agențiilor internaționale și ai proiectului „Întărirea suportului la nivel de comunitate pentru familiile cu multe generații rămase în urma migrației în Moldova”. Întrunirea a avut ca scop evaluarea rezultatelor obținute la mijloc de implementare a proiectului sus-menționat și formularea de recomandări pentru desfășurarea de mai departe a activităților programului.

„Grupul Consultativ de Proiect a fost creat cu scopul de a contribui la informarea cit mai activă a publicului-tintă despre necesitățile persoanelor în etate vulnerabile care îngrijesc de copii în contextul nivelului ridicat al sărăciei și migrației din Moldova și pentru găsirea soluțiilor la proble-

mele cu care se confruntă familiile cu multe generații. Grupul se întrunește trimestrial pentru a consulta echipa de proiect în procesul de implementare a proiectului și pentru a disemina rezultatele obținute în rîndul instituțiilor statale”, a menționat Dina Sava, coordonatorul proiectului.

La cea de-a IV-a întrunire a GCP participanții au discutat rezultatele primei runde de activități demonstrative, desfășurate cu participarea persoanelor în etate și copiilor, planificarea rundeii a doua și vizitele la domiciliul familiilor beneficiare cu multe generații, fiind, totodată, evaluate rezultatele obținute de echipa proiectului. În 6 luni, zece organizații implementatoare au desfășurat activități demonstrative cu bunei și copiii, cum ar fi: școala bunicii, club de discuții, teatru social, concurs sportiv, artizanat, excursie etc. „Aceste activități apropie mult copiii de bunei, le stimulează stîmă reciprocă și le oferă modalități de petrecere a timpului împreună. La fel, activitățile proiectului ne-au apropiat pe noi lucrătorii organizației de asistenții sociali din oraș, de lucrătorii Primăriei, determinîndu-ne să înțelegem mai mult problemele cu care se confruntă familiile vulnerabile cu multe generații. În majoritatea regiunilor s-a reușit o colaborare strînsă cu școala, grădinița și Secția Asistență Socială. Bunei care îngrijesc de copiii părinților migranți au conștientizat că ei duc lipsă de consultanță psihologică și susținere morală, iar în multe din școlile care conlucrează cu proiectul lipsește un specialist psiholog”, a spus Valentina Micotina, directorul ONG „Vdonovenie” din Comrat.

Într-o discuție interactivă, reprezentanții autorităților de stat și agențiilor internaționale au identificat așteptările din partea proiectului, venind cu sugestii care ar contribui la elaborarea politicilor sau schimbarea celor existente ce se referă la problema migrației, îmbunătățind situația familiilor migranților. Un mare accent s-a pus pe consolidarea politicilor de informare pentru ca societatea să conștientizeze riscurile migrației ilegale și să fie larg informată despre posibilitățile migrației legale.

Grupul de lucru a discutat într-un brainstorming cadrul politic cu privire la migrație în Republica Moldova și modul în care proiectul poate contribui la îmbunătățirea acestora sau schimbarea lor. „S-a recunoscut că politicile existente sînt destul de comprehensive, unde se necesită nu afit schimbarea lor, ci respectarea prevederilor acestora și instituirea unui mecanism eficient de implementare și monitorizare a lor. În cadrul proiectului, s-au depistat încălcări ale legilor în vigoare, cum ar fi refuzul de a alimenta copiii părinților migranți în clasele primare sau de a acorda ajutor social familiilor vulnerabile care au membri plecați peste hotare. Deoarece forma de protecție a copiilor rămași în grija bunei este tutela și curatela, se impune necesitatea simplificării modului de instituire a acestor servicii. Totodată, autoritățile de stat au încurajat reprezentanții societății civile să desfășoare activități de lobby la nivel local pentru a susține familiile cu multe generații și să promoveze legea cu privire la serviciile sociale. Actorii locali ar putea prelua metoda de susținere a fami-

liilor cu multe generații vulnerabile prin vizite regulate la domiciliu, în cadrul căreia familiile beneficiază de consultanță, suport moral și se monitorizează schimbările ce au loc, precum și accesarea drepturilor lor. În cadrul proiectului, 613 familii cu bunei și copii beneficiază de vizite lunare la domiciliu de către 264 voluntari persoane în etate, pe parcursul a 12 luni”, a mai menționat Dina Sava.

Membri ai GCP sînt reprezentanți ai Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei (inclusiv Secția politici migraționale, în trecut fiind în componența Ministerului Economiei, Sistemul Național de Referire, Direcția protecție a familiei și drepturilor copilului), Direcției Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului, Ministerului Educației, Organizației Internaționale pentru Migrațiune, UNICEF Moldova, PNUD Moldova și reprezentanți a 10 organizații implementatoare și angajați ai proiectului.

Proiectul este realizat în zece localități din Moldova: Satul Nou, Cîmișlia, Cazangic, Leova, Carabotova, Basarabasca, Manta Pașcani, Cahul, Lăpușna, Hîncești, Trinca și Corjeuți/ Edinet, orașele Ialoveni, Comrat, Orhei și Bălți. Proiectul și-a propus drept obiectiv să apere drepturile familiilor migranților din Moldova prin întărirea capacităților cetățenilor în vîrstă, ONG-urilor și autorităților statale pentru a susține familiile cu multe generații. Grupul principal de beneficiari ai proiectului sînt 613 familii cu multe generații, unde persoanele în etate cresc și educația copiilor ai căror părinți sînt plecați peste hotare.

COMUNICAT INFORMATIV

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură și Regulamentului privind modul de promovare în serviciu a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor comunică că, în ședința din 29.06.2010 a fost anunțat concursul pentru suplinirea funcției vacante de procuror al mun.Chișinău (Hotărîrea Consiliului nr.2-3d-255/10).

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni nr.26, tel: 228064, 22-14-44) în termen de 60 de zile de la publicarea anunțului.

**Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
Tel.228064, e-mail: i.virlan@procuratura.md**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Surdu (Miron) Angela, pentru data de 29 septembrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de intervenient în cauza civilă la acțiunea lui Surdu Aurel privind contestarea actelor executorului judecătoresc.

Judecător

V. Ilașco

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Maharineț Liuba, pentru data de 7 octombrie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16) în cauza civilă privind declararea persoanei fizice decedate.

Judecător

E. Cobzac

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Agenția Sportului RM”, pentru data de 20 iulie 2010, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Bulat Vitalii privind încasarea sumelor bănești.

Judecător

Ecaterina Silvestru

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Mocreac Veaceslav, pentru data de 29 iulie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 17) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Marchin Dmitrii privind încasarea datoriei conform contractului de împrumut.

Judecător

Maria Țurcan

Se caută soluții pentru părinții copiilor emigranți

Aniversări

Eugenia CONOVAL,
judecător CA Chișinău – 50 de ani

Sincere felicitări cu ocazia jubileului de 50 de ani adresăm doamnei Eugenia Conoval, judecător la Curtea de Apel Chișinău.

Mult stimată doamnă Eugenia Conoval, în această zi remarcabilă pentru dumneavoastră, vă adresăm cele mai sincere și mai frumoase urări de bine, prosperitate și sănătate.

Vă dorim să aveți parte de noi împliniri, noi planuri îndrăznețe a căror realizare să vă facă să trăiți în permanență sentimentul fericii și al mulțumirii de sine.

La mulți ani!

* * *

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Stela Botnaru**, doctor în drept, conferențiar universitar Facultatea de Drept USM; **Iulia Bănărescu**, magistrul în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Sergei Cebotari**, lector universitar, doctorand Facultatea de Drept USM; **Victor Ermurachi**, magistrul în drept, lector superior Facultatea de Drept USM; **Pavel Zamfir**, doctor în drept, conferențiar universitar Facultatea de Drept USM; **Nadejda Lazareva**, judecător Ceadâr-Lunga; **Elisei Secrieru**, judecător CA Bender; **Mihail Ulinici**, judecător Nisporeni; **Victor Burduh**, judecător Ciocana; **Oleg Melniciuc**, vicepreședintele judecătorei Rîșcani mun. Chișinău; **Pavel Todica**, judecător Bender; **Oxana Cazacu**, procuror Bălți; **Mirandolina Sușitcaia**, procuror Serviciul de analiză și monitorizare; **Viorica Rezuș**, specialist coordonator Procuratura Centru; **Violeta Istrate**, specialist coordonator Procuratura Rîșcani mun. Chișinău; **Lilia Selevestru**, procuror Serviciul Nord; **Andrei Niculcea**, procuror Serviciul coordonare, organizare și control; **Anatolie Vițu**, procuror Rîșcani mun. Chișinău; **Stanislav Beriozov**, procuror Ceadâr-Lunga; **Ruslan Dodica**, procuror Secția conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV; **Veaceslav Ivanov**, procuror Cahul; **Igor Novac**, procuror Ialoveni; **Iurie Perevoznic**, procuror, șef adjunct al Secției investigații financiar economice și protecția drepturilor omului.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și
Revista națională de drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de uniune și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

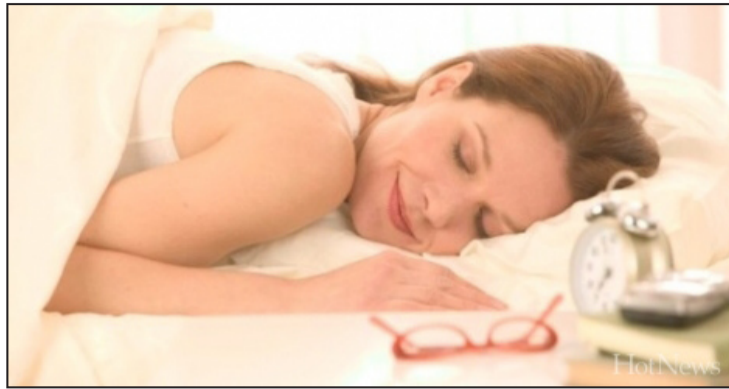
Regulile unui somn bun

Un somn bun este revigorant, iar organismul se va recupera rapid după o zi di-

mîna oricui. Programul strict al orelor de somn este foarte important pentru ca organis-

Tocmai de aceea este foarte benefic dușul de seară, pentru ca musculatura să

gestie, după care îți poți face somnul.

ficilă. El este inefficient dacă nu respectăm cîteva reguli simple care să îl transforme în odihnă.

O primă greșeală a unui somn bun este lipsa unui orar strict. Fie că te culci tîrziu, fie adormi foarte devreme, organismul tău nu se va obișnui cu acest ritm. Astfel, insomniile și somnul agitat îți vor da bătăi de cap. Soluția este simplă și la înde-

mul să se obișnuiești cu orele în care se va reface. Încearcă să îți stabilești o oră de somn, indiferent dacă este tîrzie, și să o respecti întocmai.

Un somn bun are nevoie de cîteva momente de pregătire. Astfel, dacă după o zi dificilă ajungi acasă și te așezi direct în pat, nu vei adormi imediat, ci agitația și problemele personale te vor împiedica să te odihnești corespunzător.

se relaxeze și să te poți odihni corespunzător. Creează o ambianță propice somnului, stinge lumina și închide televizorul, pentru ca organismul tău să știe că a venit timpul pentru odihnă.

Evită să ai un ceas zgomotos deasupra capului, pentru că el te va împiedica să adormi imediat. Dacă te-ai hotărît să dormi după-amiază, specialiștii sînt de părere că intervalul orar optim pentru mica ta repriză de somn este între orele 14.00 și 16.00.

Contrar opiniei generale, cu cît dormi mai mult, cu atît te simți mai obosit și lipsit de energie. Astfel, nu se recomandă mai mult de 30 de minute de somn după-amiază sau adormitul imediat după masă. Așteaptă cel puțin 20 de minute pentru o bună di-

gestie, după care îți poți face somnul. O altă greșeală frecventă a unui somn sănătos este gustarea de dinainte de culcare sau micul tău pahar de alcool. Mai mult, dulciurile, prăjiturile sau micile gustări pot avea ca efect somnul agitat și chiar coșmarurile. Specialiștii recomandă să eviți gustarea înainte cu o oră să adormi sau băuturile alcoolice, cu efect nociv asupra reprimii tale de odihnă.

Nu te așeza în pat să adormi dacă nu îți este somn. Mai mult, uitatul la televizor, ca o metodă de a adormi mai ușor, nu este o soluție. Vei pierde multe ore butonînd telecomanda, iar dimineața te poate găsi tot în fața televizorului.

Un somn bun are regulile sale. Pentru ca el să semnifice odihna, nu trebuie decît să fii atent la ceea ce îți cere organismul. El este singurul indicator al abaterii de la aceste reguli simple.

Caleidoscop

Nu poate trăi dacă nu mănîncă pămînt!

O tînără de 22 de ani din Africa de Sud are o dependență cît se poate de stranie: timp de 10 ani de zile mănîncă în fiecare zi cîte o bucată de pămînt.

Potrivit declarației sale, a început să mănînce pămînt încă din timpul școlii, iar de cînd s-a mutat în Cape Town îi e din ce în ce mai greu să găsească tipul de pămînt care-i place. Conform „Cancan”, sora sa este principala sa furnizoare de pămînt, aducîndu-i pămîntul favorit din Eastern Cape, care este dulce, cu o tentă

acrișoară. În plus, tînăra a adăugat că se asigură să nu rămînă niciodată fără, deoarece ar înnebuni dacă nu ar mînce zilnic o bucată.

Aceasta a povestit că simte furnicăături în zona falcilor, iar gura i se umple de salivă, atunci cînd îi vine pofta să mănînce pămînt. Deși a încercat de mai multe ori să se controleze, dorința a fost mai mare, așa că i se pare imposibil să renunțe, chiar dacă se teme pentru sănătatea ei.

Totuși medicii o sfătuiesc că nu este deloc sănătos să mănînci pămînt, avertizînd-o că ar putea să nu mai poată avea copii din această cauză.

Călătoriți înțelept – Călătoriți cu Vector!

Agencia de turism „Vector-Tur” vă propune cele mai avantajoase oferte pentru sezonul estival. Veți petrece vacanțe de vis pe litoralele din Bulgaria, Turcia, România și Ucraina la prețuri accesibile. Avem oferte pentru orice gust și orice exigență.

Viza, asigurarea, transportul și cazarea sînt incluse.

Oferta specială!!!

Nu ratați șansa de a vă odihni 8 zile în Bulgaria cu doar 225 de euro. Oferta este valabilă din 20 iunie pînă pe 15 iulie.

Ne puteți contacta la: tel. 71-64-74
tel/fax. 74-13-03
mob. 068346865
email vectortur14@gmail.com

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,

Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIȚĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia „Prag-3”.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 1183